

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse
ÅRSRAPPORT
2023

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

INNHOOLD

ÅRSBERETNING	3
OM PENSJONSKASSEN.....	4
NØKKELTALL.....	4
ORGANISASJON OG DRIFT	5
Styreansvarsforsikring.....	5
Øvrig organisering.....	5
STYRETS ARBEID	6
Finansiell risiko	8
Ansvarlige investeringer.....	9
Forsikringsteknisk risiko	9
Operasjonell risiko	10
KAPITALAVKASTNING	11
RESULTATER OG -DISPONERING	12
Solvensmargin	13
UTSIKTER FREMOMER.....	13
ÅRSREGNSKAP OG NOTER	14

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

ÅRSBERETNING

2023

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

OM PENSJONSKASSEN

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse ble opprettet 22.03.55 av daværende Ringerikes Sparebank, for å forvalte pensjonsordningen for ansatte og pensjonister, herunder forestå utbetalinger til pensjonistene. Ringerikes Sparebank fusjonerte 01.07.10 med Gran Sparebank og Sparebanken Jevnaker Lunner, under navnet SpareBank 1 Ringerike Hadeland.

Pensjonskassen omfatter medlemmer fra tidligere Ringerikes Sparebank. Pensjonsordningen er ytelsesbasert, og dekker alders-, uføre- og etterlattepensjon. Pensjonsnivået er 70 %, med utgangspunkt i beregnet folketrygd før levealdersjustering. Ordningen ble lukket med virkning fra 01.01.10. De ansatte på dette tidspunkt fikk valg mellom å fortsette i opprinnelig ordning eller gå over i nyopprettet innskuddsordning.

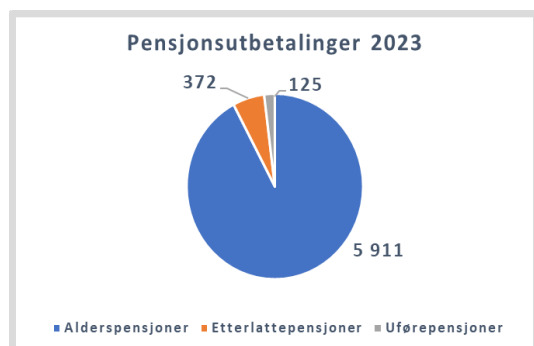
Som følge av lovendring er pensjonsordningens uføredekning revidert fra 01.01.17. Lovens maksimalsatser er benyttet. Det er utstedt fripoliser i Pensjonskassen for tidligere opptjente uførepensjonsrettigheter.

Med virkning fra 01.07.17 ble ansatte født etter 31.12.1960 ved omdanning overført til bankens generelle innskuddsordning. For deres opptjente rettigheter i ytelsesordningen er det utstedt fripoliser i Pensjonskassen.

I henhold til ytelsesordningens bestemmelser er løpende pensjoner til og med 2014 årlig regulert med samme sats som økningen i folketrygdens grunnbeløp (G). Fra og med 2015 reguleres pensjonene årlig med minimum økningen i konsumprisindeksen, dog maksimalt med økningen i G.

Pensjonskassen har forretningsadresse i Hønefoss.

NØKKELTALL

Det ble utbetalt pensjoner for mnok 6,4 i 2023, mot 5,4 året før.

Premiereserven for opptjente pensjonsrettigheter utgjør mnok 152,5 pr 31.12.2023, en oppgang på mnok 4 fra året før.

Forvaltningen ga i 2023 en verdijustert avkastning på 8,6%, mens bokført avkastning ble 4,2 %.

Gjennomsnittlig verdijustert avkastning er 4,6 % for de siste 5 år.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

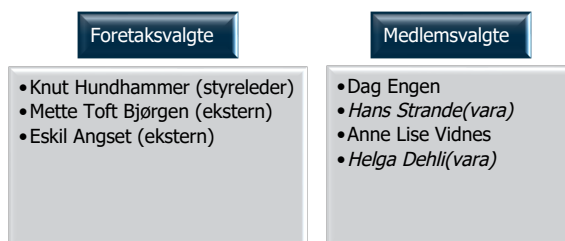
Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

Fordeling av rettighetshaverne følger av tabellen nedenfor:

Medlemskap		2023	2022	2021	2020	2019
Yrkesaktive medlemmer	Antall	8	9	12	14	17
Pensjonister	Antall	55	56	54	53	54
Fripoliser	Antall	43	43	46	47	48

ORGANISASJON OG DRIFT

Pensjonskassen har ingen ansatte. Pensjonskassens styre forutsetter at SpareBank 1 Ringerike Hadeland og de ansattes organisasjoner gjennom sine valg av styrerepresentanter, har og følger egne planer for å fremme likestilling. Pensjonskassen er omfattet av allmennaksjelovens krav til representasjon av begge kjønn i styret. For å tilfredsstille regelverket, skal de foretaksvalgte i styret, være representert med minst én av hvert kjønn. Dette tilfredsstilles i dag. For de medlemsvalgte skal begge kjønn være representert, og dette tilfredsstilles i dag. Styrets sammensetning er som følger:

Styreansvarsforsikring

Pensjonskassens styre er dekket gjennom SpareBank 1 Gruppens styreansvars-, profesjonsansvars- og kriminalitetsforsikring. Forsikringen dekker styrets og daglig leders rettslige personlige erstatningsansvar for ren formueskade som forårsakes ved utførelsen av vervet, saksomkostninger ved offentlige undersøkelser og krav fra ansatte som følge av diskriminerende trakassering eller andre ulovligheter.

Øvrig organisering

Pensjonskassen har avtale med Gabler AS, om full administrasjon av pensjonskassens virksomhet, herunder daglig ledelse, utøvende aktuar, aktuarfunksjon, risikostyringsfunksjon, regnskapsføring og forsikringsteknisk administrasjon. Organiseringen pr 31.12.2023 er som følger:

- ✚ Pensjonskassens daglige leder er Jan Fredrik Nordby
- ✚ Aktuarfunksjonen ivaretas av Sissel Rødevand
- ✚ Utøvende aktuar er Irene Byermoen
- ✚ Risikostyringsfunksjonen ivaretas av Rebekka Agledal

Pensjonskassens midler forvaltes basert på kapitalforvaltningsstrategi vedtatt av styret og med investeringsrådgivning med Gabler Investments AS.

Pensjonskassens internrevisjonsfunksjon ivaretas gjennom avtale med EY, mens eksternrevisjon utføres av Deloitte.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

STYRETS ARBEID

Styret har i 2023 arbeidet med oppgaver knyttet til ordinær drift av pensjonskassen, arbeid knyttet til finansforvaltningen og implementering av ny rapporterings- og kontrollstruktur fra aktuar-, risikostyring- og internrevisjonsfunksjon i tråd med IORP II-regelverket.

Pensjonskassens virksomhet var allerede ved inngangen til året tilpasset de nye regulatoriske krav som ble gjort gjeldende fra 2023. Dette gjaldt både i form av organisering og hensiktsmessig utforming av retningslinjer og annen styringsdokumentasjon.

Pensjonskassen har besvart Finanstilsynet, gjennom utsendt spørreskjema, om hvordan tilpasning til nye regulatoriske krav knyttet til IORP II er ivaretatt. Nok en rapportering til Finanstilsynet ble mottatt mot slutten 2023, noe som skulle kartlegge risiko og sårbarhet knyttet til betalingstjenester. Rapportering ble avsluttet og formidlet Finanstilsynet i januar 2024.

Høsten 2023 signerte pensjonskassen ny Hovedavtale med tjenesteleverandør Gabler AS. Avtalen samlet tidligere Hovedavtaler med fire tilhørende tilleggsavtaler i to nye avtaler, en for investeringsrådgivning og en for de øvrige tjenester. Den nye avtalestrukturen ivaretar gjeldende regulatoriske krav knyttet til innsynsrett og oppfølging av tjenesteleverandør gjennom SLA. Avtalen medførte ingen endring i de kommersielle vilkårene for pensjonskassen.

Styret har gjennomført egenvurdering av risiko (ORA), hvor pensjonskassens samlede risiko vurderes i lys av simulert risikoeksponering ved enkelte og sammenfallende risikohendelser.

Styret overvåker løpende pensjonskassens risikobærende evne og kapital situasjon.

Kapitalforvaltningen gis omfattende behandling i alle ordinære styremøter. Dette kommer i tillegg til månedlig rapportering om avkastning og utvikling i kapitalmarkedet. Kapitalbeslutninger vurderes alltid opp mot de regulatoriske kravene som pensjonskassen er underlagt gjennom krav til solvenskapitaldekning, og i forhold til ESG-score og karbonintensitet. Det utarbeides kvartalsvise ESG-rapporter som også viser eventuelle brudd i forhold til NBIMs eksklusjonsliste.

Pensjonskassen har etablert en godt forankret beredskapsplan, dersom pensjonskassen skulle stå i fare for brudd med de regulatoriske krav eller sine forpliktelser, herav inkluderer blant annet vedtak hos sponsor om å stille kapital tilgjengelig ved behov.

Pensjonskassen har i tråd med regulatoriske krav tilgjengeliggjort sine investeringsprinsipper for medlemmene på pensjonskassens hjemmeside. Herunder ligger strategiske føringer og allokering, informasjon om integrasjon av bærekraftsrisiko og hensynet til negative konsekvenser av beslutninger i pensjonskassens investeringer, samt pensjonskassens retningslinjer for godtgjørelsesordning.

Det utarbeides kvartalsregnskap, basert på oppdaterte forsikringsmessige avsetninger. Styret gjennomgår årlig både forsikringsstrategi med forsikringsteknisk beregningsgrunnlag og reassuransedekning samt investeringsstrategien.

Styret har vedtatt å tilby mulighet for avkortet utbetalingstid, ved omregning av fripoliser under 1 G opp til 1 G.

Styret har gjennom året avholdt fire fysiske styremøter, med egen fagsamling i ett av disse. Styret har gjennomført egenevaluering og det ble ikke avdekket mangler til hinder for videre arbeid. Styret har gjennom evalueringen bekreftet både sin egnethet og eventuell politisk eksponering, i tillegg til kompetanse knyttet til sitt arbeid.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

Styret har, som et ledd i å styrke styrets samlede kompetanse, tegnet et abonnement for tilgang til kompetansefilmer knyttet til styrets ansvar, arbeid og pensjonskassers virksomhet.

Internkontroll følges opp bl.a. gjennom daglig leders årlige rapportering samt faste poster i styremøtene. Etter styrets vurdering er internkontrollen tilfredsstillende.

RISIKOSTYRING OG -EKSPONERING

Styret har det overordnede ansvaret og vurderer pensjonskassens risikosituasjon jevnlig. De vesentligste risikoer er markedsrisiko knyttet til eiendelene, renterisiko knyttet til forpliktelsene og forsikringsteknisk risiko. I tillegg kommer eventuell operasjonell og regulatorisk risiko. Styret har stilt rammer og krav for de viktigste forhold og det er etablert rutiner for løpende rapportering. Strategiene er fastlagt ut fra at medlemmenes rettigheter til enhver tid skal være fullt sikret etter de lover, regler og forskrifter som er fastsatt for pensjonskasser.

Pensjonskassens risikostyringssystem er organisert etter prinsippet om de tre forsvarslinjer og i tråd med regulatoriske krav.

Førstelinj har ansvaret for risikostyring og utøvelsen av daglig drift

Andrelinj har ansvaret for overvåkning og rapportering. Herunder risikostyringsfunksjon og aktuarfunksjon. Risikostyringsfunksjonen har ansvar for løpende kontroll og overvåkning av pensjonskassens solvenssituasjon, samt overordnede- og enkeltstående risikoelementer og fasilitering av egenvurdering av risiko (ORA). Aktuarfunksjonen har et kontrollansvar for å påse at pensjonskassens virksomhet blir drevet på en forsikringsteknisk forsvarlig måte.

Tredjelinj består av uavhengige kontroller, herunder uavhengig internrevisjonsfunksjon med ansvar for å kontrollere at pensjonskassen er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten.

Pensjonskassens eksponering for markedsrisiko omfatter risiko for fall i aksjemarkeder, rentebevegelser eller endret kredittprising som gir kurstap på obligasjoner, samt endringer i valutakurser. Risikostyringen omfatter bl.a. grenser for eksponering mot de enkelte aktivaklasser og for tapspotensial i forhold til bufferkapital (solvenskapitaldekning målt i stresstest). Styret følger avkastningen og bufferkapitalsituasjonen tett gjennom året. Bufferkapital er definert som summen av egenkapital, reserver og avsetninger som kan tapes i regnskapsåret uten at myndighetenes minimumskrav til ansvarlig kapital brytes.

Pensjonskasser er pålagt å rapportere og følge opp risikoeksponering gjennom en egen stresstest. Pensjonskassen skal analysere hvordan uvanlige markedsforhold, herunder rente- og valutakursendringer, samt utslag av forsikrings- og kredittrisiko, vil påvirke pensjonskassens bufferkapital. Analysene utføres med utgangspunkt i retningslinjer fra Finanstilsynet for rapportering av Stresstest. Stresstesten er basert på virkelige verdier av eiendeler og forpliktelser og en definisjon av bufferkapital under forutsetning av at pensjonskassen avvikles. Styret overvåker pensjonskassens risiko målt etter denne stresstesten kvartalsvis, eller oftere ved behov, og skal vurdere tiltak dersom solvenskapitaldekningen gir grunn til å tro at pensjonskassens fremtidige finansielle stilling er utsatt.

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse sitt avkastningsmål er å over tid oppnå en årlig avkastning som over tid er 2,0 prosentpoeng høyere enn den korte pengemarkedsrenten (3 mnd. NIBOR).

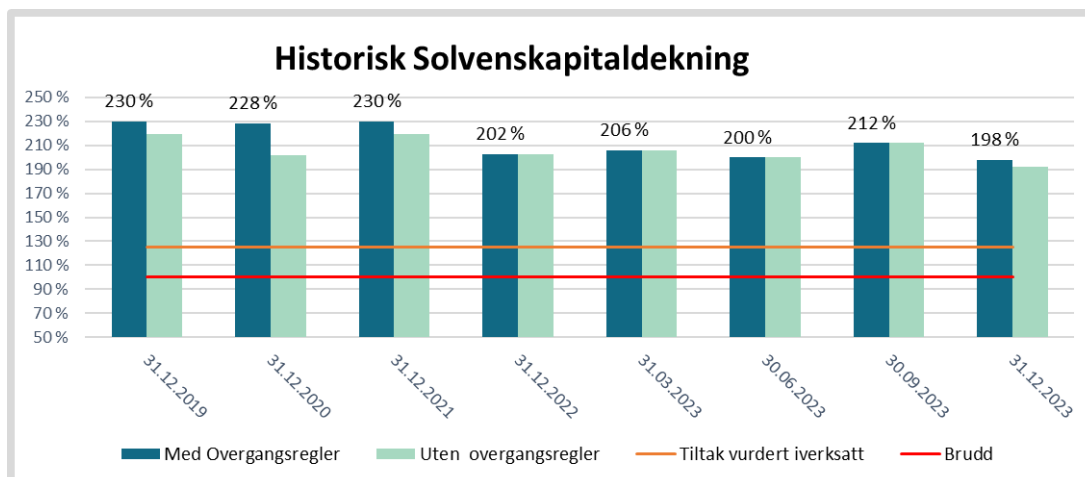
Styret har definert et strategisk minstenivå for solvenskapitaldekningen med grønn sone der SKD er minst lik 120 %, dette for å påse at pensjonskassen har handlingsrom før eventuelt brudd med myndighetens minstekrav på 100 %.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

Ved årsskiftet oppfyller Pensjonskassen myndighetens minimumskrav til ansvarlig kapital med en solvenskapitaldekning på 198 prosent med overgangsregler og 192,1 prosent uten overgangsregler. Solvenskapitaldekningen vises under med og uten overgangsregler.

Ut fra den finansielle risikoeksponeringen, pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi, forventninger til avkastning og utvikling i pensjonskassens medlemsbestand, anser styret at pensjonskassens bufferkapital ved utgangen av 2023 er tilfredsstillende.

Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer i Norge, utlandet og norske obligasjoner. Renterisikoen er knyttet til både aktiva- og passivasiden. Den finansielle risikoen omfatter også rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko.

Kapitalforvaltningsstrategien gjennomgås i sin helhet årlig, mens det rebalanseres og utføres mindre tilpasninger løpende. Under vises strategisk vekt for aktivaallokeringen.

Aktivaklasse	Faktisk allokering	Normalposisjon Strategisk vekt	Frihetsgrader	
			Minimum	Maksimum
Norske rentebærende instrument	25,9 %	25 %	20 %	60 %
Pengemarked/Bank	8 %	5 %	0 %	25 %
Norske obligasjoner IG	17,9 %	20 %	10%	40 %
Internasjonale obligasjoner HY	5,2 %	5 %	0 %	7 %
Internasjonale obligasjoner	28,8 %	30 %	20 %	40 %
Aksjer	31,8 %	30 %	22 %	37 %
Norske aksjer	0	0	0	0
Internasjonale aksjer DM	28,6 %	22 %	19 %	25%
Internasjonale aksjer EM	3,2 %	3%	0%	5%
Eiendom	8,4 %	10 %	5 %	15 %
SUM	100 %	100 %		

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene i så vel aksjer som rentepapirer anses å være tilstrekkelig likvid. Risikoen følges opp gjennom måling av kapitalutnyttelsen på grunnlag av stresstester.

Kredittrisikoen i pensjonskassens forvaltning vurderes som moderat. Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi er basert på kredittvurderinger foretatt av pensjonskassens kapitalforvalter. Pensjonskassen har plassert sine midler både i verdipapirfond og enkeltpapirer.

Premien innbetales i all hovedsak forskuddsvis eller dekkes fra premiefondet slik at pensjonskassens kredittrisiko mot foretaket den er opprettet for, anses å være liten.

Ansvarlige investeringer

Pensjonskassen ønsker å kunne bidra positivt til samfunn og miljø. Pensjonskassens mål er å oppnå best mulig avkastning, samtidig som forvaltningen skal ta hensyn til miljø, sosiale forhold og selskapsstyring (ESG-faktorer).

Finansstrategiens risikoprofil vurderes løpende. Pensjonskassen integrerer på generelt grunnlag bærekraftsrisiko gjennom investeringsbeslutningene (ESG-relaterte trusler og muligheter) i sin kapitalforvaltningsstrategi. Pensjonskassen skal være en ansvarlig investor ved å investere hos forvaltere som integrerer bærekraftsrisiko i sine investeringsbeslutninger.

Pensjonskassen ønsker å arbeide med bærekraft innenfor et rammeverk som ikke går på akkord med utsikter for god avkastning til akseptabel risikoprofil basert på sviktende datagrunnlag. Dette finansielle produktets underliggende investeringer tar ikke hensyn til EU-kriteriene for miljømessig bærekraftige økonomiske aktiviteter.

Pensjonskassen følger utviklingen i sin ESG-risiko gjennom kvartalsvis rapportering av ESG-rating, karbonavtrykk, samt filtrering av investeringene mot oljefondets ekskluderingsliste. Siste ESG-rapport er basert på data pr 31.12.23 og gir en ESG karakter på A (ESG score lik 7,1), som er ledende innen MSCI sin kategorisering av risiko og muligheter knyttet til ESG-faktorer. Om lag 79 % av porteføljen er da gjennomlyst. Pensjonskassen er investert i fire ulike selskaper på NBIMs ekskluderingsliste, på tvers av to fond. Disse fire utgjorde kun 0,83 % av markedsværdien til investeringsporteføljen i pensjonskassen.

Forsikringsteknisk risiko

Den forsikringstekniske risiko gjelder hovedsakelig risikoen for flere tilfeller av uførhet eller flere etterlatte enn de forutsetninger premietariffene er basert på. Pensjonskassens tariffer er tilpasset forsikringsteknisk risiko og løpende driftskostnader. Resultatutviklingen avhenger dermed i hovedsak av avkastning fra finansforvaltningen ut over pliktig tilførsel til premiereserven, den såkalte grunnlagsrenten. Foretaket bærer ansvaret for premietilskuddet. Forsikringsteknisk oppgjør og regnskapsrapportering skjer kvartalsvis.

Det er etablert rutiner for beregning av forsikringsrisiko basert på ulike scenarier for uførhet, levealder og finansiell utvikling. Rutinene er beskrevet i pensjonskassens forsikringsstrategi som årlig revideres, senest i desember 2023.

Forsikringsrisiko begrenses ved gjenforsikring for katastrofetilfeller.

Pensjonskassens aktuarfunksjon har gjennomført en uavhengig gjennomgang for å påse at pensjonskassens virksomhet til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte.

Aktuarfunksjonen rapport bekreftet at pensjonskassens metoder, modeller og forutsetninger i beregningen av forsikringsavsetninger er hensiktsmessige. Dataene var av tilstrekkelig god kvalitet, men påpekte at lengre levetid, medfører behov for ytterligere overvåkning av opplevelsesrisiko i pensjonskassen. Den forsikringstekniske risiko anses som akseptabel.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser.

Operasjonell risiko omfatter en rekke områder som IKT- og cyber risiko, regulatorisk risiko og styring og kontroll med utkontraktert virksomhet, herunder og interessekonflikter. Omdømmerisiko er også en del av den operasjonelle risikoen, selv om dette ofte kan være en konsekvens av operasjonell risiko.

Pensjonskassen har utkontraktert sin virksomhet til eksterne tredjeparter, og en effektiv styring av den operasjonelle risiko vil derfor være avhengig av at den interne kontrollen fungerer tilfredsstillende hos tredjepartene.

Pensjonskassens daglige leder gjennomfører og oppsummerer minst årlig sin vurdering av pensjonskassens internkontroll. Rutiner og prosesser i pensjonskassen og hos utkontraktert virksomhet gjennomgås og vurderes, samt at eventuelle identifiserte hendelser og avvik utredes.

Pensjonskassens internrevisjonsfunksjon har gjennomført en uavhengig revisjon av pensjonskassens virksomhet. Pensjonskassen har valgt en temabasert tilnærming til revisjon og for 2023 var tema virksomhetsstyring etter implementering av IORP-II. Rapporten ga en oppfatning av at pensjonskassen, gjennom etablering av nye kontrollfunksjoner og utarbeidelse av styrende dokumenter og retningslinjer, har tilpasset seg nytt regelverk i tråd med forventning.

Den operasjonelle risikoen anses som liten.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven trådte i kraft fra 1.7.2022. Lovens formål er å fremme at virksomheter aktivt arbeider med å avdekke og håndtere negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsforhold i egen virksomhet og i leverandørkjedene sine, herunder å utføre og redegjøre for aktsomhetsvurderinger, samt gi informasjon til den som retter forespørsel. Foreløpig tolkes regelverket dithen at pensjonskassen ikke er omfattet av lovverket, men vil sørge for hurtig tilpasning ved behov.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

KAPITALAVKASTNING

2023 ble et godt år i kapitalmarkedene. Aksjemarkedet leverte høy avkastning etter nedturen i 2022. Utviklingen i de største amerikanske selskapene var drivende for den sterke oppgangen internasjonalt. Svekkelse av den norske kronen dro avkastningen ytterligere opp målt i norske kroner. På rentesiden fortsatte sentralbankene å sette opp styringsrentene for å bekjempe inflasjon. Markedsrentene steg også i store deler av året, men et betydelig fall i markedsrentene i årets to siste måneder førte til at også obligasjonsavkastningen endte på et tilfredsstillende nivå i 2023.

Oppgangen i aksjemarkedet i 2023 var konsentrert. For å forstå aksjemarkedsutviklingen i løpet av året kommer man ikke utenom «Magnificent seven», som refererer til de syv største selskapene i verden (Apple, Google, Microsoft, Amazon, Tesla, Facebook og Nvidia). Disse selskapene opplevde alle en fenomenal avkastning på over 50 % målt i norske kroner, og er en vesentlig forklaring på at aksjemarkedsutviklingen ble så sterk som den ble i 2023. Den brede globale aksjeindeksen MSCI ACWI endte året opp 26,6 % målt i norske kroner, og 21,6 % målt i lokal valuta.

Avkastningen i fremvoksende markeder var nok en gang svakere enn avkastningen i utviklede markeder, og ble dratt ned av avtagende vekstimpulser fra kinesisk økonomi. Indeksen MSCI Emerging Markets endte året opp 13,8 %. Hovedindeksen på Oslo Børs endte opp 9,9 %.

Sentralbankenes kamp mot inflasjonen var som i 2022 et viktig tema i markedet. Styringsrenten i Norge ble i løpet av året satt opp med 1,75 prosentpoeng fra 2,75 % til 4,5 %. Den amerikanske sentralbanken satte opp styringsrenten med 1 prosentpoeng fra mellom 4,25 % og 4,5 % til mellom 5,25 % og 5,5 %. Økningen i styringsrenter førte også til at markedsrentene steg. Markedsrentene nådde en topp i oktober hvor den viktige 10-årige amerikansk statsrenten var over 5 % for første gang på 16 år.

Forventningene til renteutviklingen snudde raskt mot slutten av året, hvor markedet startet å prise inn at rentetoppen er nådd og at vi snart kan forvente rentekutt. Inflasjonen begynte å peke tydelig nedover internasjonalt og den amerikanske sentralbanken signaliserte selv på rentemøtet i desember at styringsrenten vil bli kuttet i 2024. Ved utgangen av året hadde den amerikanske 10-årige statsrenten falt tilbake til 3,9 %.

Rentenedgangen mot slutten av året bidro sammen med fallende kredittpåslag året sett under ett til at årsavkastningen i obligasjoner ble god. Avkastningen i den globale obligasjonsindeksen med ca. 7 års rentedurasjon endte året opp 5,2 %, mens indeksen for norske obligasjoner med 3 års rentedurasjon endte opp 4,3 %. Rentenivåene har kommet betydelig opp de siste årene, noe som gjør at den løpende avkastningen i obligasjoner med lav risiko er på et vesentlig høyere nivå enn bare et par år tilbake.

Samlet sett endte pensjonskassens portefølje gjennom 2023 med en avkastning på 8,6 %.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

RESULTATER OG -DISPONERING

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak, regnskapsloven, god regnskapsskikk i Norge, samt andre forskrifter fastsatt av Finanstilsynet. Eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. Pensjonskassers regnskap er fordelt på forsikringsfond (teknisk resultat, kollektivportefølje) og egenkapital (ikke-teknisk resultat, selskapsportefølje). Kollektivporteføljen og selskapsporteføljen forvaltes samlet. Hvert av de ulike elementer i resultatet fordeles for seg. Årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Pensjonskassens resultat og finansielle stilling.

Pensjonskassen strategiske fokus er styrket soliditet, både i forhold til de regulatoriske krav til soliditet og bufferkapital som foreligger, og for å sikre pensjonskassens langsiktige forpliktelser. Prinsippene som legges til grunn i disponeringen gjenspeiler derfor pensjonskassens strategi og har vært benyttet over flere år.

Renteresultat

Etter belastning av garantert rente ble samlet renteresultat på mnok 2,45.

Risikoresultat

Netto risikoresultat ble mnok 1,78.

Administrasjonsresultat

Administrasjonsresultatet ble mnok 0,1 og overføres til egenkapital.

Tabellen nedenfor viser de tre resultatene over siste fem år.

Resultatanalyse	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Risikoresultat	1 779	571	813	1 715	1 060	-1 908
Kostnadsresultat	108	-407	128	279	262	180
Renteresultat	2 454	-3 292	5 000	1 397	4 401	3 828
Samlede resultatelementer	4 342	-3 128	5 940	3 391	5 723	2 101

Rentegaranti og fortjenestepremie

Rentegarantipremie og fortjenesteelement på forsikringsrisiko utgjorde samlet mnok 1,14, og overføres til egenkapital.

Teknisk resultat før disponering

Resultat lik mnok 5,48.

Disponering

Renteresultatet og risikoresultat overføres til premiefond, pensjonistenes overskuddsfond og til oppskrivning av fripoliser, samlet mnok 4,14.

Resultat av teknisk regnskap ble dermed mnok 1,34.

Selskapsporteføljen

Denne ga en avkastning på mnok 4,05

Samlet resultat

Før skattekostnader mnok 5,39, og etter skattekostnader mnok 4,66.

Avkastning til risikoutjevningfond ble mnok 0,1, mens mnok 4,56 overføres til egenkapital.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

Solvensmargin

Solvensmargin kapital var beregnet til mnok 55,8 mens solvensmargin kravet utgjorde mnok 6,3, som igjen medfører en samlet solvensmargin kapital i prosent av solvensmargin krav utgjorde 883%, som var en nedgang på 6 prosentpoeng fra året før.

Det er etter regnskapsårets slutt ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og stilling ut over det som er nevnt under avsnittet finansiell stilling. Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift og at pensjonskassen drives under gjeldende regelverk og rammebetingelser. Pensjonskassen har ingen drift som anses å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

UTSIKTER FREMOVER

Styret legger vekt på å videreføre den høye soliditeten som gjør det mulig å ha en diversifisert aktiva sammensetning, som gir mulighet for høyere regulering av fripolisene, samt gi sponsor lavere premie. Pensjonskassens investeringsstrategi og det etablerte opplegg for risikostyring er tilpasset pensjonskassens finansielle stilling, og anses å være tilfredsstillende.

Innføring av bufferfond for private pensjonskasser fra 01.01.2024, medfører at det må etableres strategier og prinsipper for å benytte bufferfondet.

Pensjonskassen vil fortsette å følge utviklingen i kravene i Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren, og løpende vurdere å tilpasse sin rapportering til nye krav som stilles.

Hønefoss, 21. mars 2024

Knut Hundhammer
Styreleder

Dag Engen

Anne Lise Vidnes

Eskil Angset

Mette Toft Bjørgen

Jan Fredrik Nordby
Daglig leder

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse Årsregnskap og Noter

2023

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

RESULTATREGNSKAP

TEKNISK REGNSKAP		Note	2023	2022
<i>Tall i hele tusen</i>				
1.	Premieinntekter			
1.1	Forfalte premier, brutto	17	11 079	9 572
1.2	- Avgitte gjenforsikringspremier	18	-17	-15
	Sum premieinntekter for egen regning		11 063	9 557
2.	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		1 107	1 350
2.4	Verdiendringer på investeringer		8 032	-18 154
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		5 511	-487
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		14 650	-17 291
5.	Pensjoner mv.			
5.1	Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1	Brutto	19	-6 409	-5 391
	Sum pensjoner mv.		-6 409	-5 391
6.	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelse			
6.1	Endring i premiereserve mv.			
6.1.1	Endring i premiereserve mv., brutto	15	-3 399	-4 217
6.2	Endring i tilleggsavsetninger	15	13	3 294
6.3	Endring i kursreguleringsfond	15	-8 032	18 154
6.5	Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	15,16	-3	-28
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelse		-11 420	17 202
8.	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelse			
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet	21,22,23	-2 356	0
8.2	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	21,22,23	-1 780	-664
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelse		-4 136	-664
9.	Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1	Forvaltningskostnader	20	-338	-439
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	20	-2 068	-2 374
	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-2 407	-2 813
11.	Resultat av teknisk regnskap	21,22,23	1 341	601

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

RESULTATREGNSKAP

IKKE-TEKNISK REGNSKAP		Note	2023	2022
<i>Tall i hele tusen</i>				
12.	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		317	443
12.4	Verdiendringer på investeringer		2 301	-5 957
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		1 579	-160
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		4 197	-5 673
14.	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1	Forvaltningskostnader	20	-97	-144
14.2	Andre kostnader	20	-50	-33
	Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-147	-177
15.	Resultat av ikke-teknisk regnskap		4 050	-5 850
16.	Resultat før skattekostnader		5 391	-5 249
17.	Skattekostnader	24	-733	459
18.	Resultat før andre inntekter og kostnader		4 658	-4 791
20.	TOTALRESULTAT		4 658	-4 791
	Overført fra/til risikoutjevningssfond		0	109
	Avkastning på risikoutjevningssfond		-97	-13
	Overført fra/til egenkapital		-4 561	4 695
	SUM OVERFØRT		-4 658	4 791

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

BALANSE

EIENDELER

Tall i hele tusen

Note 31.12.2023 31.12.2022

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

2. Investeringer

2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost) 2,5 21 482 20 345

2.4.2 Rentebærende verdipapirer 3,5 29 792 29 951

2.4.3 Utlån og fordringer 4,5 1 697 1 086

Sum investeringer 52 972 51 382

3. Fordringer

3.1 Fordringer knyttet til premieinntekter 7 1 300 0

3.2 Andre fordringer 7 8 171 214

Sum fordringer 9 471 214

4. Andre eiendeler

4.3 Eiendeler ved skatt 24 135 868

Sum andre eiendeler 135 868**5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter 23 25****SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN 62 601 52 488**

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE

6. Investeringer i kollektivporteføljen

6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost) 2,5 75 418 67 426

6.4.2 Rentebærende verdipapirer 3,5 104 592 99 264

6.4.3 Utlån og fordringer 4,5 5 956 3 598

Sum investeringer i kollektivporteføljen 185 966 170 289**SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE 185 966 170 289****SUM EIENDELER 248 566 222 777**

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

BALANSE

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		Note	31.12.2023	31.12.2022
<i>Tall i hele tusen</i>				
10.	Innskutt egenkapital		32 000	32 000
11.	Opptjent egenkapital			
11.1	Risikoutjevningfond		2 402	2 305
11.2	Annen opptjent egenkapital		24 629	20 068
	Sum opptjent egenkapital		27 031	22 373
13.	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1	Premiereserve mv.	14,15	152 524	148 174
13.2	Tilleggsavsetninger	14,15	6 025	6 038
13.3	Kursreguleringsfond	14,15	21 792	13 760
13.5	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	14,15,16	3 223	11
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		183 564	167 984
15.	Avsetninger for forpliktelser			
15.2	Forpliktelser ved skatt			
15.2.1	Forpliktelser ved periodeskatt	24	62	38
	Sum avsetninger for forpliktelser		62	38
16.	Forpliktelser			
16.3	Andre forpliktelser	8	5 909	382
	Sum forpliktelser		5 909	382
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			248 566	222 777

Hønefoss, 21.03.2024

_____
Knut Hundhammer
styreleder

_____
Dag Engen
nestleder

_____
Eskil Angset
styremedlem

_____
Anne Lise Vidnes
styremedlem

_____
Mette Toft Bjørgen
styremedlem

_____
Jan Fredrik Nordby
daglig leder

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

EGENKAPITALOPPSTILLING

Egenkapital	2023	2022
<i>Tall i hele tusen</i>		
Innskutt egenkapital 01.01	32 000	32 000
Innskutt egenkapital 31.12	32 000	32 000
Annen opptjent egenkapital 01.01	20 068	24 763
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	4 561	-4 695
Annet opptjent egenkapital 31.12	24 629	20 068
Risikoutjevningssfond 01.01	2 305	2 400
Overført fra/til risikoutjevningssfond	0	-109
Avkastning på risikoutjevningssfond	97	13
Risikoutjevningssfond 31.12	2 402	2 305

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	2023	2022
<i>Tall i hele tusen</i>		
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	9 803	6 659
Finansinntekter	1 425	1 792
Utbetalte pensjoner mv.	-6 409	-5 391
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassuranse	-2 520	-2 971
Andre inntekter/kostnader	-50	-56
Betalte skatter	-26	-23
Endring i periodiseringer	-2 378	237
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-156	270
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	288	-17 455
Netto investert i rentebærende verdipapirer	2 838	12 595
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	3 126	-4 859
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
Likviditetsbeholdning 1.1.	4 684	9 272
Netto kontantstrøm for perioden	2 969	-4 589
Likviditetsbeholdning 31.12.	7 653	4 684

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

NOTER

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap m.v.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IFRS 9 med virkning fra 01.01.23. Endringen medfører ingen effekt for pensjonskassen. Sammenligningstall er ikke omarbeidet.

Pensjonskassen klassifiserer sine finansielle eiendeler i følgende kategorier:

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Pensjonskassen fører forvaltningskostnader etter nettometoden som innebærer at fondskurser ikke korrigeres for administrasjonskostnadene i fondet.

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet og består av investeringer i aksjer, verdipapirfond og aksjer og andeler i selskap med deltakerfastsetting (IS/KS/ANS). Virkelig verdi på børsnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av investering i obligasjoner, sertifikater og verdipapirfond. Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser. For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Pensjonskassen vurderer alle finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet. Det sentrale grunnlaget for anvendelse av virkelig verdi er at en gruppe finansielle eiendeler, finansielle forpliktelser eller begge deler forvaltes på grunnlag av virkelig verdi og at inntjeningen vurderes etter samme prinsipp. Dette er også i samsvar med dokumentert kapitalforvaltningsstrategi og at informasjon internt og mellom nøkkelpersoner gis på dette grunnlag.

Pensjonskassen har utarbeidet en kapitalforvaltningsstrategi mellom ledelsen og styret i samsvar med kravene i forskrift om pensjonsforetak. I regnskapsføringen av finansielle eiendeler er det dermed lagt til grunn måling til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens avkastning på eiendeler, fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) før årsoppgjørdisposisjoner.

Eiendeler ved utgangen av en periode fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) etter årsoppgjørdisposisjoner, samt andre eiendeler og forpliktelser.

Forsikringsmessige forpliktelser

De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er forankret i norsk særlovgivning. I henhold til forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak innregner og måler pensjonskassen forsikringsforpliktelsene i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3.

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av pensjonskassens samlede fremtidige forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Ved beregning av premiereserve benyttes dødelighetsgrunnlaget K2013. Administrasjonsreserven utgjør 5 % av premiereserven samt ekstra administrasjonsreserve for fripolisene iht. modell som er meldt til Finanstilsynet. Premiereserven er beregnet med en grunnlagsrente på 4,0 % frem til 01.01.2004, deretter 3 % til 01.01.2012, 2,5 % til 01.01.2015, og 2,0 % deretter.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfelle som er inntruffet innen regnskapsårets slutt. Erstatningsavsetningen inngår i balansen som del av Premiereserve mv.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan normalt utgjøre inntil 12 % av premiereserven, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonskassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det aktuarielle grunnlaget.

Kursreguleringsfond

Årets endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer vurdert til virkelig verdi i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond og inngår således ikke i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendelene i kollektivporteføljen viser et akkumulert netto urealisert tap settes kursreguleringsfondet til 0.

Bufferfond

Fra 01.01.2024 innføres regler om sammenslått og kundefordelt bufferfond for private ordninger. Fondet erstatter tilleggsavsetning og kursreguleringsfond.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2 % årlig rente.

Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond blir tilført pensjonistenes andel av overskuddet, og skal benyttes til å sikre regulering av løpende pensjoner med inntil den prosentvise økningen av folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonistenes overskuddsfond avsettes på grunnlag av eventuell meravkastning utover grunnlagsrenten på pensjonistenes premiereserve, og skal følgende år benyttes til å regulere de løpende pensjoner.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres som en resultatdisponering. Risikoutjevningfondet klassifiseres som egenkapital og innregnes og måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3 med tilhørende forskrift.

Annet

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Regnskapsmessig behandling av flytting

Overføring av premiereserve ved flytting føres for mottatte reserver som premieinntekter og som erstatning for avgitte reserver. Resultatføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres.

Flyttebeløpet inkluderer også andel av tilleggsavsetning, kursreserver og årets resultat.

Fratrådte medlemmer flyttes ikke ut av pensjonskassen, men blir stående med oppsatte rettigheter fram til pensjoneringstidspunkt. Flytting skjer således kun når hele bedrifter flytter sine medlemmer over i annen forsikringsordning med tilsvarende vilkår. Hele den opptjente reserve vil da bli overført.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Etter regelendring i 2018, balanseføres utsatt skattefordel i den utstrekning det kan sannsynliggjøres fremtidig utnyttelse av denne.

Utsatt skatt/ utsatt skattefordel beregnes ut fra skattbare midlertidige forskjeller utenfor fritaksmetoden i selskapsporteføljen og fremførbart underskudd.

Formuesskatt

Formuesskatt beregnes av skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4.

Skattesats for formuesskatt er 0,3 % for formue over TNOK 10.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

NOTE 2 - AKSJER OG ANDELER

Tall i hele tusen

Andeler i eiendomsfond

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/mindre-verdi
DEAS Eiendomsfond Norge I IS	31	18 383	19 983	1 600
DEAS Eiendomsfond Norge I AS	317 780	186	202	16
Sum andeler i eiendomsfond		18 569	20 185	1 616

Andeler i aksjefond

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/mindre-verdi
KLP AksjeFremv. Markeder Ind I	3 164	7 108	7 803	695
Sum andeler i norske aksjefond		7 108	7 803	695
Ardevora Global Equity SRI H2N	15 883 854	17 182	19 717	2 535
Egerton Eq. Fund I NOK	55 743	6 338	23 847	17 509
Arctic Norw. Value Creation	2	4	4	0
Danske Inv Sicav Global IndexSI	3 224	8 816	9 744	928
Danske Inv. World Indeks H2N	137 563	14 908	15 601	693
Sum andeler i internasjonale aksjefond		47 247	68 912	21 665
Sum aksjer og andeler		72 924	96 900	23 976

Andel kollektivportefølje	75 418
Andel selskapsportefølje	21 482
Sum aksjer og andeler	96 900

Andeler i eiendomsfond og aksjefond er bokført og verdsatt til markedspris.

Risikoprofilen i aksjeporteføljen:

Pensjonskassen hadde ved utgangen av året en eksponering på 0,0 % mot det norske aksjemarkedet og en eksponering på 32,1 % mot det internasjonale aksjemarkedet. Av disse var eksponering mot type-1 aksjer 28,8 % og eksponering mot type-2 aksjer 3,3 %.

Klassifiseringen er basert på regelverk for forenklet solvenskapitaldekning.

Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert, og har vært stabil gjennom året.

Investeringene gjøres iht. kapitalforvaltningsstrategien, og følges opp løpende av investeringsrådgiver.

Det foretas månedlig rapportering av avkastning og oppfølging av rammer.

NOTE 3 - RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Tall i hele tusen

Andeler i obligasjonsfond

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/mindre-verdi
Danske Invest Obligasjon	14 746	15 510	15 928	418
DNB Obligasjon (III)	1 542	15 620	15 370	-250
Alfred Berg Nordic IG Med Dur	117 135	11 435	11 903	469
DNB Likviditet 20 (IV)	921	9 232	9 245	13
Sum andeler i norske obligasjonsfond		51 797	52 448	650
PIMCO Global Bond Fund Inst.	140 541	29 516	30 568	1 052
Bluebay IG Glob Agg H2N	21 240	22 682	24 072	1 391
PGIM Global Total Return ESG	16 212	14 553	14 787	234
Statstreet HY Bond ESG	128 575	12 996	12 509	-487
Sum andeler i internasjonale obligasjonsfond		79 747	81 936	2 190

Sum rentebærende verdipapirer	131 544	134 384	2 840
--------------------------------------	----------------	----------------	--------------

Andel kollektivportefølje	104 592
Andel selskapsportefølje	29 792
Sum rentebærende verdipapirer	134 384

Rentebærende verdipapirer er verdsatt til markedspris.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

NOTE 2 - AKSJER OG ANDELER

Tall i hele tusen

Andeler i eiendomsfond

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/mindre-verdi
DEAS Eiendomsfond Norge I IS	31	18 383	19 983	1 600
DEAS Eiendomsfond Norge I AS	317 780	186	202	16
Sum andeler i eiendomsfond		18 569	20 185	1 616

Andeler i aksjefond

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/mindre-verdi
KLP AksjeFremv. Markeder Ind I	3 164	7 108	7 803	695
Sum andeler i norske aksjefond		7 108	7 803	695
Ardevora Global Equity SRI H2N	15 883 854	17 182	19 717	2 535
Egerton Eq. Fund I NOK	55 743	6 338	23 847	17 509
Arctic Norw. Value Creation	2	4	4	0
Danske Inv Sicav Global IndexSI	3 224	8 816	9 744	928
Danske Inv. World Indeks H2N	137 563	14 908	15 601	693
Sum andeler i internasjonale aksjefond		47 247	68 912	21 665

Sum aksjer og andeler		72 924	96 900	23 976
------------------------------	--	---------------	---------------	---------------

Andel kollektivportefølje			75 418	
Andel selskapsportefølje			21 482	
Sum aksjer og andeler			96 900	

Andeler i eiendomsfond og aksjefond er bokført og verdsatt til markedspris.

Risikoprofilen i aksjeporteføljen:

Pensjonskassen hadde ved utgangen av året en eksponering på 0,0 % mot det norske aksjemarkedet og en eksponering på 32,1 % mot det internasjonale aksjemarkedet. Av disse var eksponering mot type-1 aksjer 28,8 % og eksponering mot type-2 aksjer 3,3 %.

Klassifiseringen er basert på regelverk for forenklet solvenskapitaldekning.

Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert, og har vært stabil gjennom året.

Investeringene gjøres iht. kapitalforvaltningsstrategien, og følges opp løpende av investeringsrådgiver.

Det foretas månedlig rapportering av avkastning og oppfølging av rammer.

NOTE 3 - RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Tall i hele tusen

Andeler i obligasjonsfond

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/mindre-verdi
Danske Invest Obligasjon	14 746	15 510	15 928	418
DNB Obligasjon (III)	1 542	15 620	15 370	-250
Alfred Berg Nordic IG Med Dur	117 135	11 435	11 903	469
DNB Likviditet 20 (IV)	921	9 232	9 245	13
Sum andeler i norske obligasjonsfond		51 797	52 448	650
PIMCO Global Bond Fund Inst.	140 541	29 516	30 568	1 052
Bluebay IG Glob Agg H2N	21 240	22 682	24 072	1 391
PGIM Global Total Return ESG	16 212	14 553	14 787	234
Statstreet HY Bond ESG	128 575	12 996	12 509	-487
Sum andeler i internasjonale obligasjonsfond		79 747	81 936	2 190

Sum rentebærende verdipapirer		131 544	134 384	2 840
--------------------------------------	--	----------------	----------------	--------------

Andel kollektivportefølje			104 592	
Andel selskapsportefølje			29 792	
Sum rentebærende verdipapirer			134 384	

Rentebærende verdipapirer er verdsatt til markedspris.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

NOTE 4 - UTLÅN OG FORDRINGER

Tall i hele tusen

Bankinnskudd	7 653
Sum utlån og fordringer	7 653

Andel kollektivportefølje	5 956
Andel selskapsportefølje	1 697
Sum utlån og fordringer	7 653

Bundne midler på skattetrekkkonto utgjorde TNOK 153 per 31.12.2023

NOTE 5 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET

Tall i hele tusen

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar input	Balanseført verdi per 31.12
Aksjer og andeler	0	76 715	20 185	96 900
Rentebærende verdipapirer	0	134 384	0	134 384
Bank	0	7 653	0	7 653
Totalt	0	218 752	20 185	238 937

NOTE 6 - FINANSIELL RISIKO

Kategoriseringen er basert på regelverket for forenklet solvenskapitaldekning. Gjennomlysning av fond er gjort der data er tilgjengelig.

Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendomsfond.

Investeringer foretas i verdipapirfond.

Den finansielle risikoen omfatter markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko.

Gjeldende finansstrategi setter rammer for den løpende risikotagningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko anses å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelens verdier.

Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametere

for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Renterisiko

Pensjonskassen har ved utgangen av året investeringer i rentebærende papirer på MNOK 134,4.

Markedsverdivektet durasjon er på 4,1 år. Porteføljeverdien vil falle med ca. MNOK 5,5 ved et parallelt skift i rentekurven på +1 %.

Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall.

Pensjonskassen hadde en moderat renterisiko ved utgangen av året.

Kredittrisiko

Pensjonskassens kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største

engasjement og rating. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være

innenfor investment grade. En mindre andel av renteporteføljen er investert i global high yield.

Pensjonskassens renteinvesteringer innenfor investment grade utgjorde ved utgangen av året 62 %, eksponering mot statsobligasjoner utgjorde 19 %.

Øvrig eksponering er mot papirer innen high yield og ikke ratede papirer.

Valutarisiko

Valutarisiko består av risikoen for tap når valutakursene endres. Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres.

Valutasikring av utenlandske aksjeplasseringer vurderes løpende.

Pensjonskassen har per utgangen av året en valutaeksponering på 17 % av forvaltningskapitalen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige

plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvid.

Pensjonskassen har i tråd med gjeldende forskrift, utarbeidet en egen likviditetsstrategi.

NOTE 7 - FORDRINGER

Tall i hele tusen

	2023	2022
Premiefordringer	1 300	0
Fordringer på forvalter	8 171	214
Sum fordringer	9 471	214

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

NOTE 8 - AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

Tall i hele tusen

	2023	2022
Skyldig offentlige avgifter	153	241
Gjeld til forvalter	5 689	112
Gjeld til andre	68	29
Sum avsetning for forpliktelser	5 909	382

NOTE 9 - SOLVENSARGIN

Tall i hele tusen

	2023	2022
Innskutt kjernekapital	32 000	32 000
Opptjent egenkapital	24 629	20 068
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-5 024	-2 723
Netto ansvarlig kapital	51 605	49 345

50% av risikoutjevningfond	1 201	1 152
50% av tilleggsavsetning	3 012	3 019
Sum annen solvensmarginkapital	4 213	4 171

Solvensmarginkapital	55 818	53 516
-----------------------------	---------------	---------------

Minstekrav til solvensmargin	6 320	6 019
-------------------------------------	--------------	--------------

Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav

883 % 889 %

NOTE 10 - SOLVENSKAPITAL OG SOLVENSKAPITALKRAV

Tall i hele tusen

SOLVENSKAPITAL

	2023	2022
Innskutt egenkapital	32 000	32 000
Opptjent egenkapital	24 629	20 068
Justering i avsetninger ved overgang til markedsverdi	-4 462	4 292
Effekt av overgangsregelen	2 510	0
Sum kapital gruppe 1	54 677	56 360

Risikoutjevningfond	2 402	2 305
Sum kapital gruppe 2	2 402	2 305

Tilleggsavsetninger	6 025	6 038
Kursreguleringsfond	21 792	13 760
Merverdi (eller mindreverdi) av eiendeler utover bokført verdi		
Samlet ansvarlig kapital	84 896	78 463

Samlet ansvarlig kapital uten overgangsregelen	82 386	78 463
---	---------------	---------------

SOLVENSKAPITALKRAV

Markedsrisiko	48 685	41 002
Livsforsikringsrisiko	3 316	10 504
Motpartsrisiko	247	311
Korrelasjonseffekter	-2 565	-6 929
Operasjonell risiko	821	715
Tapsabsorbering i utsatt skatt	-7 576	-6 841
Samlet solvenskapitalkrav	42 929	38 763

Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	41 967	39 700
Solvenskapitaldekning	198 %	202 %

Uten overgangsregelen		
Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	39 457	39 700
Solvenskapitaldekning	192 %	202 %

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

NOTE 11 - KAPITALAVKASTNING

	2023	2022	2021	2020	2019
Kapitalavkastning på kollektivporteføljen					
Verdijustert avkastning	8,6 %	-9,1 %	5,1 %	7,6 %	11,0 %
Bokført avkastning	4,2 %	0,6 %	5,9 %	3,1 %	5,7 %
Kapitalavkastning på selskapsporteføljen					
Verdijustert avkastning	8,6 %	-9,1 %	5,1 %	7,6 %	11,0 %
Bokført avkastning	8,6 %	-9,1 %	5,1 %	7,6 %	11,0 %

Da pensjonskassen har felles forvaltning vil verdijustert avkastning være like for kollektiv- og selskapsportefølje.

NOTE 12 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Pensjonskassen forvalter lukket tjenestepensjonsordning for tidligere ansatte i Ringerikes Sparebank, som har fusjonert med andre banker og nå heter SpareBank 1 Ringerike Hadeland.

Medlemmene i pensjonsordningen fordeler seg pr 31.12.2023 på:

Aktive	8
Uførepensjonister	2
Øvrige pensjonsmottagere	53

Pensjonsordningen er ytelsesbasert med alderspensjonsnivå 70 % basert på beregnet folketrygd og omfatter ytelser ved uførhet samt etter nærmere regler etterlatteytelser til ektefelle, registrert partner, samboer og barn. Pensjonene er til og med 2014 regulert årlig med samme sats som folketrygdens grunnbeløp. Fra og med 2015 reguleres pensjonene årlig med minimum økning i konsumprisindeksen, dog maksimalt med økningen i folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonsordningen er ytelsesbasert uten investeringsvalg. Medlemmene betaler ikke tilskudd.

NOTE 13 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25 prosent økning i uførehyppigheten vil med dagens bestand innebære en belastning på 0,10 millioner kroner på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 % i uførehyppigheten vil være en økning i premiereserven på 0,18 millioner kroner. Tilsvarende vil en permanent 10 % reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på 3,19 millioner kroner.

NOTE 14 - FORSIKRINGSFORPLIKTELSER**Forsikringsforpliktelser fordelt på hovedbransje og delbransjer**

Tall i hele tusen

	Hovedbransje	Delbransje	
	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Foretaks pensjonsordning er uten investeringsvalg	Fripoliser
Premiereserve mv.	152 524	115 367	37 157
Tilleggsavsetninger	6 025	4 283	1 742
Kursreguleringsfond	21 792	16 250	5 542
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	3 223	3 223	0
Sum forsikringsforpliktelser	183 564	139 123	44 441

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

NOTE 15 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSE

Tall i hele tusen

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetning	Kursreg. fond	Premiefond	POF
1. Inngående balanse	148 174	6 038	13 760	11	0
2. Resultatføre endringer i forsikringsforpliktelse					
2.1. Netto resultatførte avsetninger	3 399	-13	8 032	3	0
2.2. Overskudd på avkastningsresultatet	648	0	0	343	1 365
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	303	0	0	159	1 317
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	4 350	-13	8 032	505	2 683
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse					
3.2. Overføringer til/fra selskapet	0	0	0	23	0
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	0	0	0	23	0
4. Utgående balanse	152 524	6 025	21 792	540	2 683

NOTE 16 - PREMIEFOND

Tall i hele tusen

	2023	2022	2021
Premiefond 01.01.	11	1 147	1 819
Innbetalt til premiefond	9 803	6 659	6 449
Belastet premie	-11 079	-10 425	-9 838
Fordring premie	1 300	0	0
Garantert rente	3	11	9
Overført fra POF	0	2 619	1 562
Overskuddsdisponering	502	0	1 147
Premiefond 31.12.	540	11	1 147

Premiefondet i prosent av premien 4,88 % 0,12 % 10,73 %

NOTE 17 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINTEKTER

Tall i hele tusen

	2023	2022
Brutto forsikringsteknisk premie	8 196	6 791
Administrasjonspremie	1 748	1 677
Premie for rentegaranti	1 005	964
Premie for fortjenesteelement	130	140
Sum forfalt premie	11 079	9 572

NOTE 18 - GJENFORSIKRING

Det er tegnet katastrofereassurans med Arch Re som dekker inntil MNOK 20 forårsaket av en hendelse hvor min. to dør eller blir ufør. Pensjonskassen bærer en egenandel på MNOK 3. Premie for 2023 er TNOK 17.

NOTE 19 - SPESIFIKASJON AV UTbetalte Pensjoner

Tall i hele tusen

	2023	2022
Alderspensjoner	5 912	4 904
Etterlattepensjoner	372	321
Uførepensjoner	125	166
Sum pensjoner	6 409	5 391

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

NOTE 20 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Tall i hele tusen

	2023	2022
Kollektivportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	338	439
Honorar administrasjon og daglig ledelse	1 768	1 666
Honorar lovplågt revisjon inkl.mva	110	99
Honorar andre tjenester utenfor revisjon inkl. mva	23	21
Honorarer internrevisjon inkl. mva	90	0
Styrehonorar, inkl AGA	0	456
Kontingent, inkl. finanstilsynsavgift	61	57
Andre administrative kostnader	17	75
Sum administrasjonskostnader kollektivportefølje	2 407	2 813
Selskapsportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	97	144
Formueskatt	50	33
Sum administrasjonskostnader selskapsportefølje	147	177

NOTE 21 - BRANSJEANALYSE MV. - RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP

Resultat av teknisk regnskap fordelt på hovedbransje

Tall i hele tusen

	Hovedbransje	Delbransjer	
	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Foretaks pensjonsordning er uten investeringsvalg	Fripoliser
1. Premieinntekter for egen regning	11 063	11 069	-6
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	14 650	11 142	3 508
5. Pensjoner mv.	-6 409	-6 046	-363
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene – kontraktsfaste forpliktelses	-11 420	-9 709	-1 711
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfaste forpliktelses	-4 136	-3 185	-951
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-2 407	-1 972	-435
11. Resultat av teknisk regnskap	1 341	1 299	42

NOTE 22 - BRANSJEANALYSE MV. - RESULTATANALYSE

Resultatanalyse fordelt på hovedbransje og delbransje

Tall i hele tusen

	Hovedbransje	Delbransjer	
	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Foretaks pensjonsordning er uten investeringsvalg	Fripoliser
Avkastningsresultat	2 454	1 767	687
Risikoresultat (forsikringsteknisk resultat), ekskl. fortjenesteelement	1 780	1 493	287
Administrasjonsresultat	108	89	19
Fortjenesteelement for risiko	1005	1 005	0
Vederlag for rentegaranti	130	130	0
Resultat av teknisk regnskap før kundetildeling	5 477	4 484	993
Midler tilordnet forsikringskontraktene	-4 136	-3 185	-951
Resultat av teknisk regnskap	1 341	1 299	42

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

NOTE 23 - RESULTATANALYSE

Tall i hele tusen

2023**Avkastningsresultat**

Finansinntekter	6 619
Garantert rente tilført premiereserve mv. og pensjonistenes overskuddsfond og pensjonsreguleringsfond	-4 162
Garantert rente tilført premie- og innskuddsfond samt reguleringsfond og buffersavsetning	-3
Avkastningsresultat	2 454

Risikoresultat

Risikopremie	-732
Faktiske risikokostnader, inkl. frigjort premiereserve	2 314
Gjenforsikringsresultat	-17
Avvik mellom faktisk og forventet utbetaling	214
Risikoresultat	1 779

Administrasjonsresultat

Administrasjons - og forvaltningspremie	2 515
Driftskostnader	-2 407
Administrasjonsresultat	108

Øvrige elementer

Vederlag for rentegaranti, inkl. fortjenestelement	1 005
Fortjenesteelement for risiko	130
Øvrige elementer	1 135

Midler tilordnet forsikringskontraktene

Premiereserve, pensjonskapital og pensjonsbeholdning	-4 136
Midler tilordnet forsikringskontraktene	-4 136

RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP**1 341****NOTE 24 - SKATT**

Tall i hele tusen

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt**2023****2022**

Resultat før skattekostnader	5 391	-5 249
+/- Permanente forskjeller	-1 493	136
+/- Verdiendringer investeringer selskapsporteføljen	-2 301	5 957
Benyttet fremførbart underskudd	-1 597	-843
= Grunnlag for årets betalbare skatt	0	0

Midlertidiger forskjeller	630	-1 158
Fremførbart underskudd	-1 243	-2 787
= Grunnlag for årets utsatt skatt	-614	-3 946

Bokført utsatt skattefordel**135****868**

Grunnlag formuesskatt	20 811	15 317
Årets avsatte formuesskatt	62	38

Endring utsatt skatt	733	-459
Årets skattekostnad	733	-459

Årets betalbare skatt på alminnelig inntekt	0	0
Formuesskatt	62	38
Betalbar skatt	62	38

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

NOTE 25 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Pensjonskassen har mottatt TNOK 9 803 til premiefond/premie fra medlemselskap SpareBank 1 Ringerike Hadeland i 2023.

NOTE 26 - ANSATTE, YTELSE OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

Pensjonskassen hadde ingen ansatte i 2023.

Styrehonorar gjeldende 2023 på til sammen TNOK 255 betales ut i april 2024.

Administrasjonshonorar til Gabler Pensjonstjenester AS inkluderer arbeid utført av daglig leder i pensjonskassen. Daglig leder er ansatt i Gabler Pensjonstjenester AS og mottar ikke godtgjørelse direkte fra pensjonskassen.

Ingen medlemmer i styret eller andre har avtale om bonus, lån, overskuddsdeling, opsjoner eller andre fordeler fra pensjonskassen, ut over styrehonorar og ytelse fra tjenstepensjonsordningen som pensjonskassen administrerer.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

List of Signatures

Page 1/1

Årsrapport Ringerikes Sparebanks pensjonskasse 2023.pdf

Name	Method	Signed at
Hundhammer, Knut	BANKID	2024-03-22 08:42 GMT+01
Engen, Dag	BANKID	2024-03-22 08:38 GMT+01
Angset, Eskil	BANKID	2024-03-22 08:29 GMT+01
Vidnes, Anne Lise	BANKID	2024-03-21 20:01 GMT+01
Bjørgen, Mette Toft	BANKID	2024-03-21 19:57 GMT+01
Jan Fredrik Nordby	BANKID_MOBILE	2024-03-22 08:54 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 766598C870FF4578BCABB1340E4E2F53

AKTUARBERETNING 2023 FOR RINGERIKES SPAREBANKS PENSJONSKASSE

Gabler Pensjonstjenester AS er aktuarfunksjon for Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse. Pensjonskassens aktuarfunksjon sørger for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte.

Etter vår vurdering er forsikringsavsetningene i balansen pr. 31.12.2023 og tilordning av resultat fastsatt i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Rimeligheten i fordelingen i henhold til Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-13 (Tilordning av avkastning, overskudd) og § 3-14 (Overskudd på risikoresultatet) er vurdert i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-18 (Anvendelse av overskudd tilordnet kontrakten).

Pensjonskassen har benyttet pristariffer som er meldt til Finanstilsynet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-7 (Meldeplikt og tilsyn med pristariffer).

Premiereserven for de kontraktfastsatte forpliktelsene er beregnet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-9 (Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser).

Kommentar:

Forvaltningskostnadene er ført etter nettoføringsprinsippet og pristariffen for pensjonskassen er utformet deretter.

Oslo, mars 2024

Gabler Pensjonstjenester AS

Irene Byermoen

Aktuarfunksjon

Til styret i Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, egenkapitaloppstilling, kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten, bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den

finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 22. mars 2024
Deloitte AS

Gry Kjersti Berget
statsautorisert revisor

Uavhengig revisors beretning for Norges Sparebanks PK

Name

Berget, Gry Kjersti

Date

2024-03-22

Identification

 Berget, Gry Kjersti

This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF
Advanced Electronic Signatures (Regulation (EU) No 910/2014 (eIDAS))